

TEOLOGIE SOCIALĂ SI ETICĂ. PROBLEME SPECIALE

Obiectivele generale ale cursului: În continuarea cursului de etică socială din anul precedent, cursul actual propune, pe parcursul unui semestru, o familiarizare cele mai importante teme ale viziunii moderne asupra societății și organizării ei, prin parcurgerea unui număr de texte clasice și contemporane.

Săptămâna 1

Curs

Problema teologico-politică (prelegere inaugurală)

Seminar

Introducere în viziunea socială: Originea normelor sociale

Bibliografie (cea evidențiată prin * este obligatorie):

- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Europa și problema teologico-politică”.
- *Idem, *O filosofie politică pentru cetățean*, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Vectorul teologico-politic”.
- *Francis Fukuyama, *Marea ruptură. Natura umană și refacerea ordinii sociale*, Ed. Humanitas, 2002, partea a II-a, „Despre genealogia moralei”.

Săptămâna 2

Curs

Răul ca factor social și politic

Seminar

Niccolo Machiavelli, *Principele* și Francis Fukuyama, *Sfârșitul istoriei*

Bibliografie:

- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Machiavelli și fecunditatea răului”.
- Idem, *Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau*, Ed. Nemira, 2000, cap. „Machiavelli”.
- Cristina Ion, „Machiavelli. Principele”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 199-212.
- Quentin Skinner, *Machiavelli*, Ed. Arc, 2001.
- *Francis Fukuyama, *Sfârșitul istoriei și ultimul om*, Ed. Paideia, 1994.

Săptămâna 3

Curs

Binele terestru și ordinea spontană

Seminar

Bernard Mandeville, *Fabula albinelor*; Adam Smith, *Avuția națiunilor* și Friedrich Hayek, *Ordinea extinsă*

Bibliografie:

- *Bernard Mandeville, „Fabula albinelor sau despre vicii private ca beneficii publice”, în Adrian-Paul Iliescu, Mihail-Radu Solcan (ed.), *Limitele puterii*, Ed. All, 1994.
- *Mihail-Radu Solcan, „Bernard Mandeville.Fabula albinelor”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 212-216.
- Albert O. Hirschman, *Pasiunile și interesele. Argumente politice în favoarea capitalismului anterioare triumfului său*, Ed. Humanitas, 2004.
- Max Weber, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Ed. Humanitas, 1993.
- *Adam Smith, *Avuția națiunilor. Cercetare asupra naturii și cauzelor ei*, Ed. Academiei R.P.R., 1962.
- Albert O. Hirschman, *Pasiunile și interesele. Argumente politice în favoarea capitalismului anterioare triumfului său*, Ed. Humanitas, 2004.
- Robert Heilbroner, *Filosofii lucrurilor pământești*, Ed. Humanitas, 1990, cap. „Adam Smith”
- *Friedrick A. Hayek, „Tipuri de ordine în societate” în Adrian-Paul Iliescu, Mihail-Radu Solcan (ed.), *Limitele puterii*, Ed. All, 1994.

De vizionat:

<http://www.filmedocumentare.com/secretele-ascunse-ale-banilor/>

Săptămâna 4**Curs**

Puterea/Statul

Seminar

Thomas Hobbes, *Leviathanul* și JAHall & J Ikenberry, *Statul*

Bibliografie:

- Emanuel-Mihail Socaciu (coord.), *Filosofia politică a lui Thomas Hobbes*, Ed. Polirom, 2001.
- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Hobbes și noua artă politică”.
- Idem, *Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau*, Ed. Nemira, 2000, partea a doua: „Hobbes”.
- *JAHall & J Ikenberry, *Statul*, Ed. DU Style, 1998.
- K. Dowding, *Puterea*, Ed. DU Style, 1998.

Săptămâna 5**Curs**

Proprietatea

Seminar

John Locke și Alan Ryan, *Proprietatea*

Bibliografie:

- *John Locke, *Al doilea tratat despre cîrmuire. Scrisoare despre toleranță*, Ed. Nemira, 1999.
- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Locke, munca și proprietatea”.
- Sorin Cucera, „John Locke. Al doilea tratat de guvernare” în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 185-198.
- *Alan Ryan, *Proprietatea*, Ed. DU Style, 1998.

Săptămâna 6**Curs**

Separarea puterilor/Democrația

Seminar

Montesquieu, *Spiritul legilor* și A. Arblaster, *Democrația*

Bibliografie:

- *Montesquieu, *Despre spiritul legilor*, Ed. Științifică, 1964.
- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Montesquieu și separarea puterilor”.
- Cristian R. Pîrvulescu, „Montesquieu. Despre spiritul legilor”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 252-261.
- *Pierre Manent, *O filosofie politică pentru cetățean*, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Organizarea separațiilor”.
- *A. Arblaster, *Democrația*, Ed. DU Style, 1998.
- Robert A. Dahl, *Despre democrație*, Ed. Institutul European, 2003.
- Giovanni Sartori, *Teoria democrației reinterpretată*, Ed. Polirom, 1999.

Săptămâna 7**Curs**

Egalitatea/Echitatea/Dreptatea

Seminar

Jean-Jacques Rousseau, *Contractul social* și Adrian Miroiu, *Dreptatea socială*

Bibliografie:

- *Jean-Jacques Rousseau, *Contractul social*, Ed. Științifică, 1957.
- *Idem, *Discurs asupra originii și fundamentelor inegalității dintre oameni*, Ed. Științifică, 1958.
- *Pierre Manent, *Istoria intelectuală a liberalismului*, Ed. Humanitas, 1992, cap. „Rousseau critic al liberalismului”.
- Idem, *Originile politicii moderne. Machiavelli/Hobbes/Rousseau*, Ed. Nemira, 2000, partea a treia „Rousseau”.
- Cătălin Avramescu, „Jean-Jacques Rousseau. Contractul social”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 348-354.
- *Adrian Miroiu (ed.), *Teorii ale dreptății sociale*, Ed. Alternative, 1996.

Săptămâna 8

Curs

Individul/ Drepturile

Seminar

Declarațiile drepturilor omului (1776, 1789) și Michael Freedden, Drepturile

Bibliografie:

- *Micheline R. Ishay (ed.), *The Human Rights Reader*, Routledge, 1997, cap. „Habeas Corpus Act”, „The United States Declaration of Independence”, „Thomas Paine, The Rights of Man”.
- *Stephane Rials, *Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului*, Ed. Polirom, 2002, p. 13-17.
- *Pierre Manent, *O filosofie politică pentru cetățean*, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Ce înseamnă a declara drepturile omului”, „Ce înseamnă a deveni individ”.
- Louis Dumont, *Eseu asupra individualismului*, Ed. Anastasia, 1997, cap. „Geneza, I. De la individul-în-afara-lumii la individul-în-lume” și cap. „Geneza, II. Categoria politicului și statul începând cu sec. al XIII-lea”.
- *Michael Freedden, *Drepturile*, Ed. DU Style, 1998.

Săptămâna 9

Curs

Libertatea

Seminar

James Stuart Mill și Zygmund Bauman, *Libertatea*

Bibliografie:

- *James Stuart Mill, *Despre libertate*, Ed. Humanitas, 1994.
- Dan C. Bărbulescu, „James Stuart Mill. Despre libertate”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 237-247.
- Benjamin Constant, *Scrieri politice*, Ed. Nemira, 2001, cap. „Despre libertatea anticilor și libertatea modernilor”.
- *Zygmund Bauman, *Libertatea*, Ed. DU Style, 1998.

Săptămâna 10

Curs

Clasele sociale

Seminar

Karl Marx și Richard Scase, *Clasele sociale*

Bibliografie:

- *Karl Marx, Friedreich Engels, *Manifestul partidului comunist*, Ed. Nemira, 1998.

- *Richard Scase, *Clasele sociale*, Ed. DU Style, 1998.
- *Pierre Manent, *O filosofie politică pentru cetățean*, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Corpul și ordinea politică”, „Diviziunea sexuală și democrația”.

Săptămâna 11

Curs

Cunoașterea

Seminar

Immanuel Kant, *Transcendentalism iluminist* și Friedrich Wilhelm Nietzsche, *Supraomul*

Bibliografie:

- *Immanuel Kant, *Critica rațiunii pure*, Ed. Științifică, 1969.
- Mirecea Flonta, Hans-Klaus Keul (coord.), *Filosofia politică a lui Kant*, Ed. Polirom, 2001.
- Radu Neculau, „Immanuel Kant. Scrieri politice”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p.171-180.
- Friedrich Nietzsche, *Dincolo de bine și rău*, Ed. Humanitas, 1991.
- Friedrich Nietzsche, *Știința voiasă, Genealogia moralei, Amurgul idolilor*, Ed. Humanitas, 1994.
- *Friedrich Nietzsche, *Așa grăit-a Zarathustra*, Ed. Humanitas, 1994.
- *Mihaela Czobor-Lupp, „Friedrich Nietzsche. Genealogia moralei”, „”, în Laurențiu Ștefan-Scarlat, *Dicționar de scrieri politice fundamentale*, Ed. Humanitas, 2000, p. 271-281.
- „Nietzsche, UN precursor al secolului XX”, în *Secolul XXI*, nr. 1-6, 2001.
- Richard Rorty, *Contingență, ironie și solidaritate*, Ed. All, 1998.

Săptămâna 12

Curs

Securitate și control. Utopia

Seminar

Aldous Huxley, *Minunata lume nouă*; George Orwell, *O mie nouă sute optzeci și patru*

Bibliografie:

- *Aldous Huxley, *Minunata lume nouă*, Polirom, 2011.
- *George Orwell, *O mie nouă sute optzeci și patru*, Iași, Polirom, 2002.
- *K. Kumar, *Utopianismul*, Ed. DU Style, 1998.
- Marius Dumitru Linte, *Ordinea trupului și în sfera juridică*, Editura Platytera, București, 2012.

De vizionat:

<http://www.filmedocumentare.com/secolul-sinelui-freud-pr-ul-controlul-mintii/>

Săptămâna 13

Curs

Ideologia și politica gender

Seminar

Educație și politică

Bibliografie:

- Dr. Miriam Grossman, *Ce anume îl învațați pe copilul meu?*, Ed. Provita Media, 2014
- Gabriele Kuby, *Etatizarea educației. Pe calea către noul om gender*, Ed. Sapienția, 2014
- Eadem, *Revoluția sexuală globală: distrugerea libertății în numele libertății*, Ed. Sapienția, 2014
- Eadem, *Gender - o ideologie nouă distruge familia*, Ed. Sapienția, 2014.
- Pr. M-A Costa de Beauregard, *Teologia sexualității. Heterosexualitatea și homosexualitatea din perspectivă creștină*, Ed. Christana

De vizionat:

<https://www.youtube.com/watch?v=hICNkKyUdXU> Ce îl înveți pe copilul meu?
<http://www.filmedocumentare.com/a-fost-odata-familia-crestina/>
<http://www.filmedocumentare.com/comercializarea-copilariei/>
<https://www.youtube.com/watch?v=W0fO1g7-tus>, Cine leagană copilul
<https://www.youtube.com/watch?v=fZUWlgRhklI> Agresiunea virtuală

Săptămâna 14

Curs

Religia modernității, religia în (post)modernitate

Seminar

„Religia ieșirii din religie” (M. Gauchet)

Bibliografie:

- *Marcel Gauchet, *Dezvrăjirea lumii. O istorie politică a religiei*, Ed. Științifică, 1995
- *Pierre Manent, *O filosofie politică pentru cetățean*, Ed. Humanitas, 2003, cap. „Religia umanității”, „Domnia dreptului”, „Domnia moralei”.
- Mircea Flonta, Hans-Klaus Keul, Jorn Ruesen (coord.), *Religia și societatea civilă*, Ed. Paralela 45, 2005.
- G. Lipovetsky, *Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice*, Ed. Babel, 1996.